

کتابخانه

نشریه انجمن علمی تاریخ
ویژه نامه سال تحصیلی جدید

یادبودی از اساتید گروه تاریخ و مردم شناسی در روز افتتاح دبیر خانه همایش ملی مکران شناسی...

اذر ماه ۱۳۹۸

به نام خدا

صاحب امتیاز: انجمن علمی تاریخ

مدیر مسئول: آمنه کدخداه‌هی

سر‌دبیر نشریه: زهرا صلاح زه‌هی

استاد مشاور: حمید شمس الدین دژان

طراح جلد و صفحه‌آرا: امید محمودی

ویراستار: دکتر عبدالله صفر زایی

هیات تحریریه: آمنه کدخداه‌هی، زهرا صلاح زه‌هی، محمد رمشکی، اسحاق گمشادزه‌هی (محم‌دی)، سمانه رسولی زاده، علی اس‌دی، ساجده زرد کوهی

با سپاس فراوان از همه‌ کسانی که ما را در تهیّه

این مجموعه یاری نمودند.

زمانی برای ارشد.....

برای ورود به مقطع کارشناسی ارشد دو مسیر وجود دارد

۱. قرار گرفتن در سهمیه ۱۰ درصد معدل برتر هر ورودی (سهمیه استعداد های درخشان)

۲. ورود از طریق آزمون کارشناسی ارشد

از مسیر ۲ باید در آزمون ارشد شرکت کنید و بعد از اعلام نتایج و انتخاب رشته و قبولی نهایی می توانید برای ادامه تحصیل در ارشد اقدام کنید. سوالات آزمون ارشد رشته تاریخ در دو بخش عمومی و تخصصی می باشد. دروس عمومی شامل زبان انگلیسی و زبان عربی تخصصی (هر کدام ۳۰ سوال) می باشد و دروس تخصصی؛ تاریخ ایران باستان، تاریخ اسلام، تاریخ جهان و تاریخ ایران دوره اسلامی (هر کدام ۲۵ سوال) می باشند.

مهمترین فعالیت های سالیانه انجمن علمی تاریخ دانشگاه ولایت

۱. برگزاری دومین همایش تخصصی دانشجویی (اردیبهشت ۱۴۰۰)

۲. انتشار سومین شماره نشریه انجمن علمی تاریخ (هامین)

۳. برگزاری کارگاه کارآفرینی در تاریخ (مدرس: دکتر حسن الهیاری)

۴. تهیه و انتشار اولین خبر نامه گروه تاریخ

۵. برگزاری سخنرانی مجازی به مناسبت ۱۶ آذر

۶. برگزاری سلسله نشست های ماهانه تاریخی به صورت مجازی

برداشت آزاد (سخن نخست)

تاریخ چیست؟ اصلا تاریخ به چه کار میاید؟ اگر تاریخ نخوانیم چه اتفاقی می افتد؟ تاریخ مربوط به گذشته است و گذشته در دسترس نیست. همه ما از بدو تولد و با این سوالات آشنا می باشیم و البته پاسخ های آشنا هم شنیده ایم؛ کمی تامل کنید یک آچار می تواند پیچ بسته را باز کند و یا با یک اسکناس می توان چیزی خرید و یا به سفر رفت.

به قول دوستی میگفت اگر از این دید به تاریخ نگاه کنیم، خواهیم گفت تاریخ به هیچ کاری نمی آید اما با این حال زندگی امروز و فردای ما با تاریخ عجین شده است و حتی اگر مخالف آن باشیم بدان نیازمندیم زیرا سیاستمداران برای موفقیت در کار خویش نیازمند هستند که تاریخ سرزمین خود و هم تاریخ دیگر سرزمین ها را بدانند؛ فیلم سازان برای تهیه فیلم های تاریخی از مطالعه تاریخ ناگزیرند؛ ادبیات برای فهم و شناخت اشعار و نوشته های زمان های قبل، از مطالعه تاریخ آن عصر کمک میگیرند؛ هنرمندان با مطالعه آثار هنری قبل از خود و اوضاع و احوال مربوط به آن آثار و نیز بررسی سرگذشت ابداء کنندگان، نگرشی عمیق تر می یابند و در کار خود موفق تر می شوند؛ ورزشکاران نیز پس از چند احساس می کنند که با ید از ماجراهای ورزشی مربوط به دوران قبل از خود یعنی تاریخ ورزش آگاهی یابند.

در واقع هر کسی در هر شغل و حرفه ای که هست یا رشته های مختلف به عنوان پایه تاریخ محسوب می شوند و به داشت ن آگاهی های تاریخی درباره حرفه خود نیازمند است فراموش نکنیم که حتی دانشمندان علوم دیگر برای شناخت پارادایم های که در قرون جدید در انقلاب علمی شکل گرفت و مبنای علوم معاصر قرار گرفت باید تاریخ بخوانند.

البته فراتر از این موارد باید گفت: تاریخ نقش بنیادینی در تفکر بشر دارد، این مفهوم با مفاهیمی چون انسانی، تغییر، تاثیر شریط مادی در امور انسانی و واقعه تاریخی در ارتباط است و امکان "کسب تجربه از تاریخ" را پیش روی ما قرار می دهد، تاریخ همچنین از طریق درک نیروها، انتخابها و شرایطی که ما را به لحظه حال رسانده اند باعث می شود اکنون خود را بهتر بشناسیم پس بیاید با تاریخ مهربانی کنیم و تاریخ نقلی را از تاریخ علمی جدا کنیم .

آموزش و پرورش در دوره پهلوی اول

یاسر ملازئی

دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ ایران دوره اسلامی، دانشگاه تهران

چکیده

با روی کار آمدن رضاشاه اصلاحات گسترده‌ای در حوزه‌های مختلف کشور انجام شد. تا قبل از برآمدن پهلوی اول اوضاع آموزشی کشور در وضعیت نامناسبی به سر می برد، با توجه به چنین وضعیتی در بین همه ی این اصلاحات، توجه به امرآموزش و پرورش در صدر اولویتهای رضاشاه قرار گرفت؛ زیرا اصلاح افکار و معتقدات مردم در ساختن تمدن و پیش بردن اصلاحات دیگر، امری ضروری به نظر می رسید. از سوی دیگر از نظر رضاشاه هدف آموزش و پرورش، تربیت نیروهایی برای ترویج ایدئولوژی نظام حاکم و برای خدمت به میهن بود. رضاشاه در همین راستا اقدامات مهم و اساسی را در حوزه آموزش و پرورش انجام داد تا توانسته باشد

دستی بر سر وضعیت آموزشی کشور بکشد و از کشورهای اروپایی عقب نماند. پرسش های اصلی مقاله حاضر را می توان چنین طرح کرد: الف. وضعیت کمی و کیفی آموزش و پرورش در عصر پهلوی اول چگونه بود؟ ب. درس تاریخ در آموزش و پرورش این دوره چه جایگاهی داشت ؟ برای پاسخ به این سؤالات با رویکرد توصیفی – تحلیلی و با روش تحقیق تاریخی به منابع کتابخانه‌ای رجوع شده است تا پاسخ مناسبی به پرسش های مطرح شده داده شود. یافته‌های این تحقیق نشان می دهد که آموزش و پرورش جایگاه مهمی در برنامه های ملت سازی رژیم داشت و مبانی ایدئولوژی حکومت با روش های مختلفی در نظام آموزشی کشور به ویژه در درس تاریخ گنجانده شده بود.

واژگان کلیدی: پهلوی اول، آموزش و پرورش، رضاشاه، درس تاریخ

فهرست مطالب

معرفی نمایه و سایت های تاریخی.....	۱
گپی دوستانه با خانم دکتر علوی.....	۴
تازه های نشر گروه تاریخ.....	۸
چهره ماندگار.....	۱۰
برداشت آزاد: روش های مطالعه.....	۱۲
برترین های دانشجویی ۱.....	۱۳
کتابخانه های برتر.....	۱۶
هنوز هم دیر نشده.....	۲۰
برترین های دانشجویی ۲.....	۲۱
معرفی رشته تاریخ.....	۲۴
آموزش و تاریخ در دوره پهلوی اول.....	۲۵
زمانی برای ارشد.....	۲۶
مهمترین فعالیت های انجمن علمی تاریخ.....	۲۶

معرفی نمایه ها و سایت های تاریخی

1. www.magiran.com

مرجعی جامع و فراگیر از مطالب و مقالات مجلات ایرانی در رشته های مختلف علمی و تخصصی می باشد.

2. www.civilica.com

سیویلیکا یا مرجع دانش، یک پایگاه اینترنتی خصوصی است که به نمایه سازی و نشر مجموعه مقالات همایش و کنفرانس های داخل کشور ایران می پردازد. سیویلیکا در حال حاضر، مقالات کلیه رشته های علمی در چهار طبقه بندی اصلی «علوم فیزیکی و مهندسی»، «علوم زیستی» و «علوم اجتماعی» و «علوم سلامت» را ارائه می نماید و امکان دسترسی به مقالات کنفرانس های کشور برای بیش از ۱۲۰ مرکز دانشگاهی و علمی کشور فراهم شده است.

3. www.sid.ir

معرفی رشته تاریخ

رشته تاریخ از اصلی ترین رشته های تحصیل در دانشکده ادبیات محسوب می شود که در دوره ی کارشناسی ارشد پس از انتخاب رشته دانشجویان می توانند به تاریخ و وقایع یک ملت مبنی بر تحقیق موشکافانه بپردازند. و فارغ التحصیلان پس از تحصیل در این رشته می توانند به بحث تدریس در مقطع های مختلف تحصیل بپردازند همچنین میتوانند در امر پژوهش و با توجه به تجارب پژوهشی که بدست آورند در سازمان ها و ارگان های مختلف بپردازند.

مهمترین گرایشهای کارشناسی ارشد رشته تاریخ

رشته تاریخ یکی از رشته های مهم علوم انسانی است. مجموعه ی تاریخ در کنکور سراسری شامل چهار گرایش اصلی و چهار گرایش وابسته است. گرایش های اصلی عبارتند از:

تاریخ ایران باستان ۲- تاریخ ایران اسلامی

تاریخ اسلام ۴- تاریخ جهان ۳

گرایش های وابسته عبارتند از: ۱- مطالعات خلیج فارس (با ضرایب تاریخ ایران اسلامی) ۲- مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز (با ضرایب ایران اسلامی) ۳- تاریخ انقلاب اسلامی (با ضرایب ایران اسلامی) ۴- تاریخ تشیع (با ضرایب تاریخ اسلام)، ۵ - ایران شناسی (با ضرایب ایران اسلامی)، ۶- اسناد و مدارک آرشیوی و نسخه شناسی (با ضرایب ایران اسلامی)

گردآوری: علی اسدی

توصیه بنده برای دانشجویان این هست که با آگاهی و اشتیاق در راه ادامه تحصیل گام بردارند. چون اگر ما شناخت کافی از مسیری که در آن می خواهیم قدم برداریم نداشته باشیم، ممکن است در میان مسیر دلسرد شده و از ادامه مسیر بمانیم. همچنین داشتن علاقه و اشتیاق به رشته ای که آن رو شروع میکنیم یکی از شرایط موفقیت در آن رشته است.

✓ بهترین و بدترین خاطره دوران کارشناسی و دانشجویی شما چیست؟

بهترین خاطره دوران دانشجویی بنده در مقطع ارشد آشنایی با همکلاسی های خوبم و آشنایی با اساتید ارزشمند و دلسوز گروه تاریخ هست و همچنین بدترین خاطره من از دوره ارشد متاسفانه شیوع ویروس کرونا در این مقطع بود که باعث مجازی شدن کلاسها شد و ما کلاسهای حضوری رو در ترم دوم و سوم از دست دادیم. اما خدا رو شکر این موضوع باعث نشد که بین من و دانشگاه و اساتیدم فاصله ایجاد بشه و من همچنان هر هفته به دانشگاه سر می زنم و با اساتیدم در رابطه با کارهای مقاله و پروپوزال و پایانامه در ارتباط هستم.

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی یا sid یکی دیگر از منابع علمی جست و جو به صورت تخصصی است که به نشر مقالات، کنفرانس ها و همایش های داخلی و خارجی می پردازد. این پایگاه به عنوان نخستین پایگاه استنادی علمی کشور به ارائه خدمت به بیش از ۱۸۰۰ نشریه و هم چنین اساتید و دانشجویان می پردازد.

4. www.sciencedirect.com

ScienceDirect یک بانک اطلاعاتی الکترونیکی وابسته به انتشارات Elsevier است که به وسیله آن می توانید به بسیاری از مجلات، چکیده مقالات و حتی مقالات ناشران دیگر نیز دسترسی پیدا کنید. این سرویس تمام علوم فنی، پزشکی و انسانی مانند مهندسی مواد و مکانیک، ایمنی شناسی و میکروبیولوژی، روانشناسی و ... را پوشش می دهد.

5. www.scopus.com

اسکوپوس یکی از جامع ترین منابع برای دسترسی به مقالات، کتاب ها و مجلات است. پوشش وسیع در زمینه های مختلف از جمله علوم مهندسی، پزشکی، اجتماعی و ... این منبع را به یکی از کارآمد ترین منابع علمی جست و جو تبدیل کرده است. اسکوپوس لینک مستقیم به متن کامل مقالات را نیز در اختیار محققان قرار می دهد.

6. www.digitallibraryplus.com

پایگاه دیجیتال دانشگاه تهران

7. www.ketabnak.com

سایت کتابناک یک سایت معتبر برای دانلود کتاب است که حاوی کتب مختلفی در زمینه های گوناگون ادبیات، دینی، تاریخی، علوم اجتماعی، فرهنگ و هنر و ... است. بسیاری از کتاب های موجود در این سایت به صورت رایگان و یا هزینه بسیار کم قابل استفاده هستند.

8. www.farsibooks.ir

این سایت یک حاوی منابع در خصوص جزوات و کتب دانشگاهی رشته های مختلف بوده که در اختیار کاربران قرار داده است. علاوه بر آن آثاری در زمینه های ادبی، جغرافیا، تاریخی، آموزش های زبان های مختلف و زمینه های متعدد دیگر قرار داده شده است.

9. www.irandoc.ac.ir

به نظرم بیشتر به خاطر علاقه ای بود که دارم و اینکه خیلی بیشتر از اجتماعی و جغرافیا به این رشته بها دادم و کار کردم و مطالعه برای آزمون ارشد.

✓ گروه تاریخ دانشگاه ولایت را چطور ارزیابی میکنید؟

راستش رو بخواهید بزارید صادقانه یه چیزی رو به شما بگم. روز اولی که برای ثبت نام رفته بودم دانشگاه ولایت، وقتی وارد اتاق مدیر گروه آقای دکتر صفرزایی شدم با خودم گفتم من معلم هستم و شاید اینجا با من همکاری کنند برای درس ها و پاس کردن کتاب ها و احتیاج نباشه من زیاد درگیر کارای دانشگاه بشم اما وقتی ترم اول شروع شد و خودم رو در حال خواندن رشته ای دیدم که خیلی بهش علاقه دارم و من حالا در این مسیر قرار گرفتم و اینکه اساتید من بسیار اساتید فعال و پرتلاشی هستند وبه دانشجو بها می دهند از دانشجو کار می خوان و درس خواندن در این محیط دیگه شوخی بردار نیست، اراده ای محکمی به سراغ من آمد و به خودم گفتم حالا که در این مسیر قرار گرفتم باید تمام سعی خودم رو بکنم و این رو در ابتدا مدیون گروه تاریخ و اساتید ارزشمند خودم هستم.

✓ نظروشخصی خودتون درباره دانشگاه ولایت، دانشجویان و اساتید رشته تاریخ چیست؟؟

دانشگاه ولایت، دانشگاهی بسیار فعال و پر جنب و جوش هم از لحاظ اساتید هم دانشجو و هم کلا جو دانشگاه است. وقتی این دانشگاه رو مقایسه می کنم با دانشگاههای دیگر و دانشجویان دانشگاههای دیگر، خیلی بیشتر به اهمیت این دانشگاه و دانشجو بودن در این دانشگاه پی می برم. اساتید گروه تاریخ، اساتیدی جوان، پر تلاش و با تجربه هستند. برای دانشجو وقت می گذارند. برای خود من بارها پیش آمده که استادی ساعتها برای کار من وقت گذاشته است.

✓ مهم ترین تجربیات در دوره ارشد و کارشناسی چیست؟؟

مهمترین تجربه من در دوره ارشد شاگردی در محضر اساتید ارزشمندی است که واقعا افتخار میکنم به خاطر همچنین اساتیدی. شاید اگر در یک دانشگاه دیگر و شهر دیگری بودم همچنین حسی نداشتم و این شور و علاقه برای تحصیل در من بوجود نمی آمد و من این را مدیون اساتید گرانقدرم هستم.

✓ به نظر شما سخت ترین ترم دوره کارشناسی کدام ترم است چرا ؟

به نظر من هر چهار ترم دوره ارشد خیلی مهم و پر کارهستند و تلاش زیادی رو می طلبند، البته ترم سوم و چهارم به دلیل نوشتن پروپوزال و پایانامه کمی بیشتر باید مورد توجه قرار گیرند.

✓ معیار خوب بودن و ممتاز بودن دانشجویان از نظر شما چیست؟

به نظر بنده معیار خوب بودن و ممتاز بودن یک دانشجو فقط در تلاش و پشتکار آن دانشجو خلاصه میشه. هیچ کاری بدون تلاش به جای نخواهد رسید و درس خواندن و موفق شدن در دوره ارشد نیز از این قاعده مستثنی نیست.

✓ برای ارتقای آموزشی و پژوهشی دانشجویان تاریخ دانشگاه ولایت پیشنهادی دارید؟

برای ارتقای آموزشی و پژوهشی دانشجویان من فقط می تونم مطالعه زیاد رو پیشنهاد بدم . مطالعه زیاد بینش و درک مارو بالا می بره ، هر چقدر بیشتر مطالعه بکنیم به همان مقدار بیشتر هم از لحاظ آموزشی در سطح خوبی قرار می گیریم.

✓ توصیه شما برای دانشجویانی که قصد ادامه تحصیل در دوره کارشناسی را دارن و سایر دانشجویان چیست؟؟

مأموریت بنیادین ایرانداک پژوهش، مدیریت اطلاعات علم و فناوری، آموزش، همکاری‌های پژوهشی و اطلاع‌رسانی، و پشتیبانی از سیاست‌گذاری علم و فناوری است. پژوهش در ایرانداک را ده‌ها عضو هیئت علمی و پژوهشگر در پژوهشکده‌ها و آزمایشگاه‌های آن به انجام می‌رسانند. دستاوردهای این پژوهش ها در سامانه‌ها و پایگاه‌های اطلاعات و منابع مرجع ارائه می‌شوند.

گردآوری: سمانه رسولی زاده

10.www.ensani.i

برترین های دانشجویی ۲

معرفی خود.

مرضیه بلوچی متولد ایرانشهر.

سال ۸۱ وارد تربیت معلم بندر عباس شدم و در رشته مطالعات اجتماعی، سال ۸۳ فارغ التحصیل شدم و از همان سال در مدارس ایرانشهر تدریس کردم. سال ۸۹ در کنکور کاردانی به کارشناسی شرکت کردم و در تربیت معلم طباطبایی زاهدان پذیرفته شدم در رشته مطالعات اجتماعی. هیجده سال سابقه تدریس دارم و امسال سال نوزدهم است.

✓ در حال حاضر در چه مرحله ای هستید؟

سال گذشته در آزمون کارشناسی ارشد در رشته تاریخ ایران اسلامی پذیرفته شدم و الان ترم سوم هستم

✓ دلیل انتخاب رشته تاریخ؟

از همان دوره دبیرستان به کتاب تاریخ و رشته تاریخ علاقه داشتم و در این درس نمرات خوبی می گرفتم.

✓ با شناخت کافی وارد این رشته شدین؟

بله با شناخت کافی وارد این رشته شدم رشته من در کاردانی و کارشناسی تلفیقی از اجتماعی تاریخ و جغرافیا بود و من باید یکی از زیر شاخه های این رشته رو برای ادامه تحصیل انتخاب می کردم که تاریخ رو به دلیل علاقه بیشتر انتخاب کردم.

✓ دلیل موفقیت در آزمون ارشد؟

گیی دوستانه با خانم دکتر علوی

بنده نصرت خاتون علوی هستم عضو هیئت علمی دانشگاه ولایت ایرانشهر، در شهرستان سراوان در یک خانواده مذهبی به دنیا آمدم. مرحوم پدرم از روحانیون و سادات منطقه سراوان و بلوچستان بودند و پدر بزرگ مهاجری که اواخر قاجار به منطق سراوان آمده و در این شهر ساکن شدند و از اواخر قاجار تا سال ۱۳۱۰ ه. ش به عنوان قاضی و حاکم شرع بلوچستان منصوب شدند و محضر ایشان محل رجوع و حل و فصل مسائل شرعی و عرفی مردم بوده است و حتی ایشان در افتتاح مجلس اول رضا شاه بعنوان نماینده بلوچستان انتخاب شد اما بنا بر دلایلی انصراف خود را اعلام و به جای ایشان میرزا سید حسن خان روانه مجلس می شود و عاقب الامر با آمدن قشون نظامی و دولت پهلوی اول و دستگیری دوست محمد خان و همچنین ورود قشون نظامی به سراوان و درگیری که با مأمورین رضاشاه داشت، (درگیری لفظی با سرهنگ نخبوان فرمانده قشون در جلسه ای و بر سر موضوعی) خاک سراوان را ترک و به بلوچستان انگلیس مهاجرت نمود. همچنین مرحوم پدرم از روحانیون منطقه و ۵۶ سال امام جمع و دبیر رسمی آموزش و پرورش بودند این مقدمه را گفتم شاید دلیل گرایش من به سمت رشته تاریخ ریشه در خاطراتی باشد که از زبان پدر و عمویم از تاریخ می شنیدم و اگر نه رشته مورد علاقه بنده در ابتدا جامعه شناسی بود. از افتخارات بنده در دوره دانشجویی شاگردی در محضر اساتید بزرگی چون دکتر رضا شعبانی، مرحوم دکتر احسان اشراقی، مرحوم محمدابراهیم باستانی پاریزی، دکتر سوسن بیانی، دکتر حسین مفتخری، عبدالحسین زرگری نژاد، عطا... حسنی، جمشید آزادگان و دکتر فیاض زاهد است.

هنوز هم دیر نشده...

بهترین شخصی که می تواند برای برنامه ریزی به شما کمک کند بدون شک خود شما(البته با مشاوره از اساتید) هستید چون شناخت کافی و کامل از خود و توانایی خود دارید فقط در این برنامه ریزی پنج عامل موثر؛ تنفس، خواب، ورزش، مصرف آب و تغذیه رعایت شود

۱. برنامه ترم تحصیلی: برای بررسی وسیع کل ترم انجام می شود و در آن تاریخ های مهم تقویم دانشگاهی، استخراج امتحانات پایان ترم و تاریخ آنها از سامانه گلستان و یاداشت ها و قرار های شخصی در آن گنجانده شود.

۲. برنامه هفتگی: که ساعت های خاص مطالعه برای هر دوره را نشان می دهد که در آن اوقات فراغت و فعالیت های ثابت، ساعت های مطالعه و فعالیت های قابل تغییر گنجانده شود.

۳. برنامه روزانه: که طرحی اجمالی از تمام وظایف روزانه را نشان می دهد. که در آ « کارها، تکالیف و طرح ها گنجانده شود.

هنوز هم دیر نشده است همین حالا شروع کنید.....

برگرفته از کتاب: مهارت های موفقیت

از تحصیلات و علاقه به رشته تاریخ و شغل و شروع کار بگویید:

دوره ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان را در زادگاهم سراوان گذراندم. دوره کارشناسی را در زاهدان و مقطع فوق لیسانس و دکتری را در شهر تهران به اتمام رساندم و هر سه مقطع رشته ام تاریخ و گرایش ایران بعد از اسلام بوده است. رشته کارشناسی من دبیری تاریخ بود. به خاطر همین چند سال به عنوان دبیر رسمی در آموزش و پرورش و در دبیرستان های نمونه عترت، دبیرستان تیزهوشان و دبیرستان دانشگاه تدریس داشتم. بهترین سال های تدریس بنده در آموزش و پرورش بر می گردد به تدریس در دبیرستان نمونه دولتی عترت. خاطرات زیادی از دانش آموزان این دبیرستان دارم. خیلی از دانش آموزانم الان پزشک، مهندس، کارمند، وکیل، معلم و ... شدند. وقتی آنها را می بینم احساس رضایت زیادی بهم دست می دهد و به آنها افتخار می کنم. جدیداً دانش آموزی داشتم ابتدای خدمتم در این دبیرستان با نام یاسمن خداینده که ایشان فوق تخصص خود را در قسمت اطفال و کودکان گرفتند.

بنظر شما دیدگاه دانشجویان تاریخ به این رشته و میزان علاقه آنها چگونه اسیت؟

بنا بر تجربیاتی که از ابتدای تدریس در رشته تاریخ دارم دانشجویان ابتدای ورود به دانشگاه علاقه خاصی به رشته تاریخ ندارند و انتخاب اول آنها تاریخ نبوده است اما به مرور علاقمند می شوند و دلیل آنها پشتکار، همت اساتید دلسوزیست که در گروه تاریخ دانشگاه ولایت دانشجویان انگیزه می دهند و آنان را با رشته تاریخ علاقمند می سازند. تفاوتی از نظر بین دانشجویان دختر و پسر نمی بینم هر دو جنس بدون علاقه گام به رشته تاریخ گذاشتند. شاید دلیل آن این باشد که در دوره دانش آموزی معلمین آنان زیاد توجه به درس تاریخ و ایجاد انگیزه به درس تاریخ نداشته اند. بنده خوم معلم تاریخ بودم بارها از زبان مسئولان مدارس می شنیدم که تاریخ درسی نیست و در قسمت تاریخ معاصر که دانش آموزان رشته تجربی و ریاضی این درس را دارند زنگ این کلاس را به دروس تخصصی دانش آموزان اختصاص می دادند و در پایان نمره ای بدون آزمون به آنها تعلق می گرفت و دلیل دیگر تدریس این درس توسط دبیران غیر مرتبط است.

دانشگاه ولایت و فعالیت های که در این رشته انجام می شود را چطور می بینید؟

رشته تاریخ رشته ای جذاب و گسترده است که اگر دانشجو علاقمند باشد مطمئناً در آن رشته موفق خواهد بود. گروه تاریخ اساتید با تجربه و دلسوزی دارد که جهت علاقمندی دانشجویان از روش های مختلف تدریس استفاده می کنند و این خود باعث انگیزه در دانشجو خواهد شد. دلسوزی اساتید این رشته و پشتکار خود دانشجویان در سال های گذشته باعث شد دانشجویان با رتبه های بتر حتی تک رقمی در دانشگاه های مطرح کشور در مقطع کارشناسی ارشد قبول شوند. دانشجویانی مثل آقایان عبدالغفار صابری با کسب رتبه ۱۰ و یا یاسر ملازهی با رتبه ۹.

نظر شما برای آینده بهتر این رشته (تاریخ) چه می باشد؟

تاریخ یکی از رشته های مهم علوم انسانی است محسوب می شد دلیل این اهمیت نقش انسان ساز آن در پرورش مهارت های تربیتی از جمله قدرت تفکر و خلاقیت و تعقل است. لازمه اثربخش بودن این رشته بر ذهن و زبان دانشجویان، ارائه طرح های جدید برای تغییر در وظایف و عملکرد آموزشی آن و دگرگونی محتوا و وروش ها می باشد. برای تربیت نسل حاضر به منظور زندگی در جامعه متحول و در حال تغییر کنونی، دگرگونی نه تنها لازم بلکه ضروری است. با برنامه های متنوع از طرف دانشگاه نظیر عال نمودن انجمن علمی دانشجویان، برگزاری اردوهای متنوع، برگزاری کارگاه ها و مشاوره با اساتید رشته تاریخ باعث می شد دانشجو علاقمند به رشته تاریخ شود. در ضمن خود دانشجویان بهترین نقش را در این زمینه دارند. دانشجویان با مطالعه، تحقیق و پژوهش در این رشته، شرکت در کنفرانس ها، کارگاه ها و سمینارها به این رشته علاقمند خواهند شد.

از فعالیت های خود در حوزه آموزش پرورش داشتن توضیح بدهید؟

همانطور که گفتیم رشته بنده دبیری تاریخ بود و سال ها در حوزه آموزش و پرورش در مدارس سراوان تدریس کردم. دانش آموزان در سنین حساسی به سر می برد که باید به احساسات ان توجه کرد. با وی رابطه صمیمانه برقرار کرد. معلم تاریخ یعنی کار عاشقی کردن که نیازمند به شایستگی مشخصی است و باید در وجود معلم باشد. باید نیروی جاذبه قوی برای جذب شاگرد داشت. برای همین است که بنده همیشه الان به دانشجویانم توصیه می کنم: معلم تاریخ قبل از آنکه معلم درس تاریخ در معنای عمومی کلمه باشد، باید معلم اهلاق و دارای رفتار حسنه باشد. اخلاق یعنی احترام به درس، به کلاس و شاگرد. حلم برای معلم تاریخ به اندازه علم اعتبار دارد. موضوع تاریخی چیزی است که معلم تاریخ باید آن را باور نماید و آن را با به زبانی که شاگردش می فهمد تحویل دهد. معلم تاریخ باید به رشته اش عشق بورزد تا بتواند این عشق را به دانش آموز منتقل و وی را علاقمند به تاریخ نماید.

واینکه شما در حوزه بانوان وکم توجهی به قشر زن فعالیت های وسیع دارید، میشه راجع به آن حرف بزنید؟

بله بنده در حوزه بانوان کارها و مطالعات زیادی دارم بالاخص بانوان بلوچستان. اگر به تاریخ بلوچستان نگاهی بیندازیم در تاریخ بلوچستان هم بانوان قدرتمند داشتیم هم بانوان ضعیف. بانوان توانمندی همانند بانلی مه فرماندهی سپاه را در لشکرکشی به هندوستان برعهده داشت. برگردیم به تاریخ معاصر به شخصیتی مثل گل بی بی یاراحمدزهی می رسیم که هم طیب بود هم سخنوری ماهر که با شجاعت و جسارت جلوی نیروی انگلیسی را گرفت. اما در سال های نه چندان دور زنان بلوچستان از حق و حقوق خود واقعی خود محروم ماندند. شاید ساختار سنتی حاکم در بلوچستان مانع از پیشرفت بانوان شده بود. اما در حال حاضر بانوان ما جایگاه خود را ارتقا بخشیده و اکثر صندلی های دانشگاه متعلق به دانشجویان دختر می باشد و این باعث افتخار است. اما زنان ما باید بیشتر تلاش کنند تا به جایگاه واقعی خود دست پیدا کنند.

۸ . کتابخانه مرکزی دانشگاه حکیم سبزواری

کتابخانه مرکزی دانشگاه حکیم سبزواری، همزمان با تاسیس دانشگاه (تربیت معلم سابق) در سال ۱۳۶۶ در محل ساختمان قدیم آن، با مجموعه ۲۰۰۰ جلدی کتب اهدایی دانشگاه تربیت معلم تهران تاسیس گردید. با گذشت زمان و راه اندازی رشته های جدید این بخش از دانشگاه نیز از جهت کمی و کیفی به رشد خود ادامه داد و از کتابخانه کوچک که به شیوه سنتی اداره می شد، به سمت بهره گیری از نرم افزار روی آورد، هم اکنون، تقریباً ۸۰۰۰ جلد کتاب و سایر منابع، ضمن تغییر سازماندهی کتاب ها از دیوبی به کنگره، با استفاده از نرم افزار سیمرغ، به فعالیت خود ادامه می دهد، انتظار می رود با افتتاح ساختمان جدید کتابخانه که با زیر بنای سه هزار متر مربع در حال ساخت است، بتواند هرچه بیش تر و بهتر و با بهره گیری از فن آوری های نوین، ارائه خدمات کتابخانه را گسترش دهد.

۹ . کتابخانه مرکزی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مجموعه کتابخانه مرکزی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در سال ۱۳۵۶ در مرکز ایرانی مطالعه فرهنگ ها پایه گذاری شد. این کتابخانه، در حال حاضر یکی از غنی ترین کتابخانه های ایران در حوزه علوم انسانی است. کتابخانه مرکزی، به صورت فعلی آن، در سال ۱۳۶۱ با ادغام کتابخانه های چند مؤسسه تحقیقاتی از جمله، فرهنگستان ادب و هنر، پژوهشکده علوم ارتباطی و توسعه ایران، بنیاد فرهنگ ایران، بنیاد شاهنامه فردوسی، مرکز ایرانی مطالعه فرهنگ ها و . . . ایجاد شد. این کتابخانه بیش از یکصد هزار جلد کتاب به زبانهای فارسی، عربی، اردو، ترکی و زبان های اروپایی درحوزه علوم انسانی دارد. ادبیات فارسی، زبان شناسی، فلسفه، دین، فرهنگ و زبان های باستانی، تاریخ ایران و تاریخ سایر کشورها و علوم اجتماعی و اقتصادی، موضوعات اصلی مجموعه کتابخانه را تشکیل می دهد.

۱۰ . کتابخانه مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی

کتابخانه مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی در سال ۱۳۷۶ همزمان با انتقال به منطقه حصارک به منظور تحقق اهداف علمی، پژوهشی و تحقیقاتی فعالیت خود را آغاز نمود. در خردادماه سال ۱۳۹۳ کتابخانه مرکزی به ساختمان جدید منتقل شد و در مساحتی به وسعت ۸۰۰۰ متر مربع، در ۸ سالن فعالیت می کند. رده بندی کتاب های کتابخانه بر اساس نظام رده بندی کنگره (L.C) است که شامل منابع چاپی و غیر چاپی در همه زمینه های علوم بشری است.

گردآوری: اسحاق گمشادزهی

۵. کتابخانه مرکزی دانشگاه علم و صنعت

کتابخانه مرکزی دانشگاه علم و صنعت ایران، در قسمت شمالی پردیس دانشگاه و در فضایی حدود ۲۰۰۰ متر مربع در ساختمانی دو طبقه استقرار یافته است. این مرکز، در سال ۱۳۳۷ تاسیس و در سال ۱۳۷۶ بخشی از ساختمان آن بایزسازی و گسترش یافت تا سرانجام در سال ۱۳۸۱ قسمت عمده ای از ساختمان و بخش های آن به صورت کامل نوسازی و بر اساس احتیاجات روزمره کتابخانه طراحی و احداث گردید.

۶. کتابخانه دیجیتال نور

تا کنون بخش عظیمی از منابع و متون اصلی علوم اسلامی در این مرکز با موضوعات گوناگون و متنوع در قالب نرم افزارهای مختلف عرضه شده است. در همین راستا مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی نور در شهر مقدس قم و در سال ۱۳۸۵ با توجه به پیشینه نرم افزارهای مختلف ارایه شده و پایگاه های کتابخانه ای مانند پایگاه مجلات تخصصی، و به منظور دسترسی سریع و آسان پژوهشگران به منابع پژوهشی با هدف عرضه کتاب های تخصصی حوزه علوم اسلامی و انسانی بر روی شبکه جهانی اینترنت، اقدام به راه اندازی پایگاه کتابخانه دیجیتال با امکانات پژوهشی و قابلیت های متنوع تحقیقاتی نمود. این پایگاه در مرحله اول و تاکنون، ۸۰۰۰ عنوان کتاب تخصصی بیش از ۱۶۰۰۰ جلد در زمینه علوم اسلامی، و در موضوعاتی همچون: «علوم قرآن و تفسیر، علوم حدیث، ادعیه و زیارات، نهج البلاغه، کلام و فلسفه، جغرافیا، تاریخ و سیره، فقه، اصول، اخلاق و عرفان، ادبیات و منطق، فرق و مذاهب اسلامی و... را ارایه نموده است.

۷. شبکه کتابخانه های عمومی شهر تهران

این مجموعه از همان آغاز فعالیت خود تاسیس و تجهیز کتابخانه ها را به عنوان اولین مرحله از «نقشه ای اقدام» خود قرار داد. صدها راه اندازی کتابخانه – هرچند مجهز – بدون حضور نیروهای متخصص که توانایی بهره برداری از امکانات موجود را داشته باشند، امری ابتر است که در نهایت به خدمت رسانی به شهروندان منجر نخواهد شد. لذا به موازات تاسیس کتابخانه ها، جذب کتابداران نیز در دستور کار قرار گرفت. در حال حاضر «مدیریت امور کتابخانه ها» با داشتن ۸۲ باب کتابخانه و ۲۲۹ نفر نیروی متخصص کتابداری از استانداردترین مراکز فرهنگی پایتخت محسوب می شوند. همچنین از این میان ۱۳ کتابخانه، رویکردی تخصصی دارند که با عرضه منابع دانشگاهی به خدمت رسانی به دانشجویان شهر – که بخش وسیعی از مخاطبین به شمار می آیند – مشغول می باشند. از دیگر اقدامات پیشرو و روزآمد این مدیریت می توان به «شبکه سازی کتابخانه ها در بستر وب» اشاره کرد. این اقدام که برای اولین بار در سطح کشور در سال ۱۳۹۰ به وقوع پیوست، نیازمند پژوهش های نرم افزاری و زمینه های سخت افزاری خاص خود بود. پشته های این مهم، بیش از ۱۲۰۰ نفر ساعت کار گروهی همکاران مدیریت امور کتابخانه ها بوده است که هم اکنون ارائه ای انواع خدمات کتابخانه ای را به صورت مجازی از طریق «پورتال شبکه ای کتابخانه های سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران» میسر ساخته است. در حال حاضر شهروندان می توانند از طریق این پورتال منبع مورد نیاز خود را در بانک جامع فهرستگان ۸۲ کتابخانه با بیش از ۱۶۰۰۰۰۰ جلد کتاب جست و جو نمایند و آن را از نزدیکترین کتابخانه به محل سکونت خود، به امانت بگیرند.

قشر جوان جامعه را شما چگونه می بینید؟

الحمدلله جوانان ما فهمیده، بیدار و آگاه به مسائل روز هستند. اما چند توصیه کوتاه به جوانان عزیز دارم به فرصت ها ارج نهند فرصت را مغتنم بشمارند و برای فرصت های خود برنامه ریزی کنند. اگر برنامه ریزی برای فرصت های خود نداشته باشند احتمال دارد از همسن و سالان خود عقب بیفتند. اما من مطمئنم جوانان ما باهوش تر از این هستند که وقت خود را به بطالت بگذرانند چرا که شاهد هستیم جوانان ما به موفقیت های زیادی دست یافته اند. در بلوچستان شاهد کسب رتبه های برتر کنکور توسط همین نوجوانان و جوانان هستیم. هرگاه جوانی به میدان آمده کارهای بزرگی را انجام داده. توصیه من به مسئولان محترم این است که به جوانان اعتماد کنند بیشتر فرصت اثبات به آنان بدهند مطمئنا موفق خواهند شد.

از برنامه های انجام نشده خودتان در رشته تاریخ بگوئید؟

کارهای زیادی در رشته تاریخ می توان انجام داد، از تحقیق و پژوهش گرفته تا تالیف کتاب. اما بنده به عنوان معلم تاریخ اعتقاد دارم اول باید دانشجو را علاقمند به رشته تاریخ کرد و لازمه هر گونه تغییر و تحول شیوه آموزش تاریخ در دانشگاه و هدایت آن در جهت صحیح و مطابق با الگوهای یادگیری، بازنگری و تجدید در تمامی عرصه ها، از کتب و منابع درسی گرفته تا شیوه تدریس و روش طراحی سوالات امتحانی. همچنین خلاقیت قدرت بیان و روی آوردن به روش های تدریس نوین به جای تدریس سنتی که بیشتر در رشته تاریخ متداول است.

در آخر ؟

دانشجویان ما بیشتر به رشته تاریخ توجه کنند. در رشته تاریخ می شود کارهای بزرگی انجام داد. مثلا همین مجله ای که توسط انجمن علمی گروه تاریخ توسط دانشجویان مطالب آن جمع آوری و چاپ می شود تلاش کنید پررنگ تر باشد و شاهد چاپ شماره های بیشتری باشیم. توصیه بنده به دانشجویان هم این است که قدر جوانی خود را بدانند از فرصت ها استفاده کنند. برای زندگی خود برنامه ریزی داشته باشند به فکر معنویات باشند. اهمیت دادن به فرصت ها و برنامه ریزی درست باعث می شد به مسائل و واقعیت های زندگی که پیش روی داریم بهتر بتوانیم دست پیدا کنیم.

تازه های نشر گروه تاریخ دانشگاه ولایت

۱. واکاوی تاریخ سیاسی مرزبان شمالی ایران زمین : بررسی تاریخ سیاسی داغستان از سقوط صفویه تا پایان قیام شیخ شامیل (۱۳۹۴): حمید شمس الدین

این کتاب دارای مقدمه ، نقد منابع و ۵ فصل می باشد و در انتها داری پیوست نیز می باشد و برای آگاهی از تحولات تاریخ سیاسی ایران از سقوط صفویه تا پایان جنگ های ایران و روس اهمیت دارد و تکیه اصلی آن بر چگونگی خدا شدن داغستان از ایران و عکس العمل مردمان آن منطقه می باشد.

۲. سیاست های دول استعماری در تاریخ معاصر قفقاز جنوبی با تکیه بر آذربایجان (۱۳۹۸): حمید شمس الدین

این کتاب در ۳ فصل به رشته نگارش در آمده است و برای آگاهی از تاریخ سیاسی قفقاز جنوبی و بویژه آذربایجان در قرون ۱۹ تا ۲۱ میلادی و رقابت های دولت های استعماری در این منطقه حائز اهمیت می باشد.

گرد آوری: زهرا صلاح زهی

خاطره بازی با تاریخ (دکتر عبدالودود سپاهی)

جواب فرمانفرما حاکم کرمان و بلوچستان در مورد تعدیات به مردم بلوچستان و جلاء وطن آنها

به هنگام دور دوم حکومت عبدالحسین میرزا فرمانفرما بر کرمان و بلوچستان ، به خاطر ظلم و ستم عمال او در بلوچستان ، مردم این ناحیه به طور گسترده ای به بلوچستان تحت الحمایه انگلیس و عمان و زنگبار مهاجرت کردند . سر انجام خبر مهاجرت مردم به تهران رسید و فرمانفرما در نامه ای به میرزا علی اصغر خان امین السلطان ابتدا از موضوع اظهار بی اطلاعی کرده است و این ظلم را به حاجی مولاداد خان نامی که از مباشران بلوچستان بود نسبت می دهد و در ادامه مطالبی نوشته است که تا حدودی روشنگر اوضاع سیاسی و اجتماعی بلوچستان و وضعیت حاکم برکشور است و با توجه به اهمیت آن بخشی از جواب فرمانفرما آورده می شود .

« ... اما یک نکته باقی می ماند که بنده مجبورم از اینکه محترمانه خدمت جنابعالی بی پرده عرض کنم و آن این است که بالفرض بعد از تحقیقات معلوم شد از این دو برادر که زین العابدین خان و ابراهیم خان باشند چنین تعدی و ظلمی شده باشد مجازات آنها یا خلع از حکومت بلوچستان است یا به اقسام دیگر که مقتضی بر گوشمال دادن اما افسوس که وضع و مدار

در کتابخانه ملی ادغام شدند و سرانجام در سال ۱۳۸۱ با تصویب شورای عالی اداری، کتابخانه ملی و سازمان اسناد ملی با هم ادغام شدند و سازمان فعلی شکل گرفت. اکنون این سازمان در دو ساختمان مستقل «کتابخانه ملی ایران» و «گنجینه اسناد ملی ایران» فعالیت دارد.

۳ . کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران

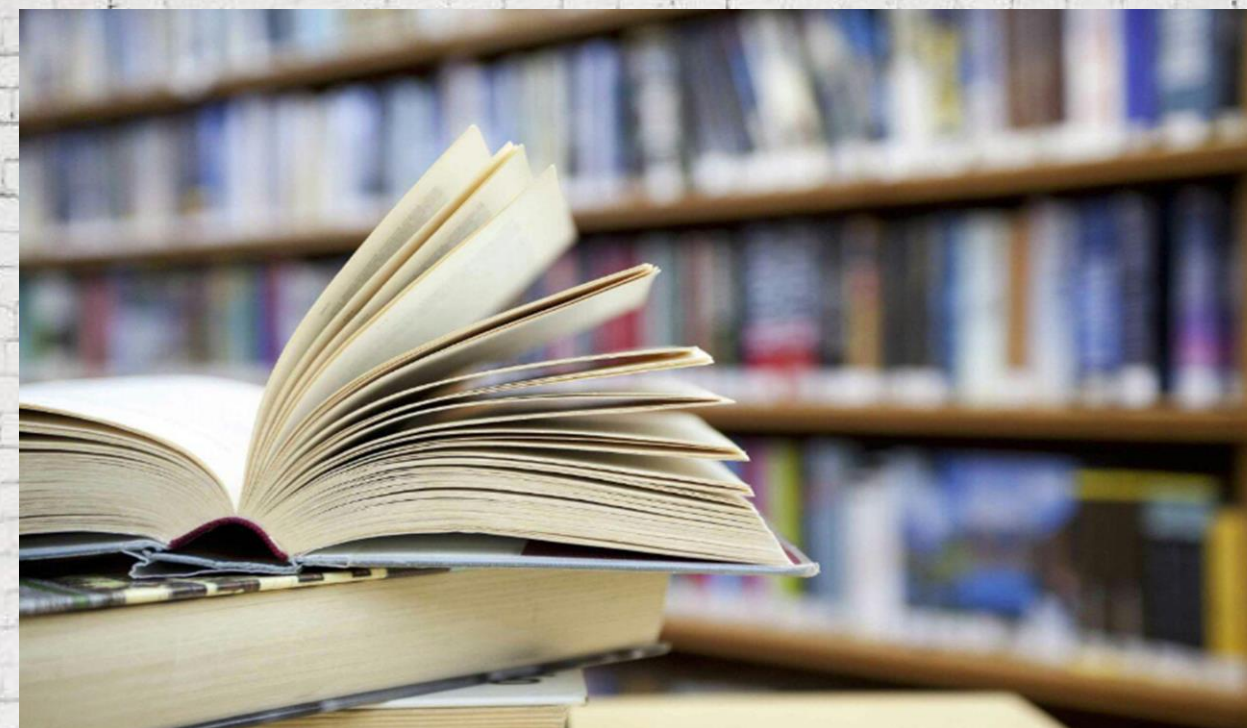
کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران بزرگترین کتابخانه دانشگاهی ایران است و مجموعه ای غنی و گسترده از منابع گوناگون در زمینه های مختلف علوم و فنون و ادب را در برمی گیرد . این کتابخانه در کنار کتابخانه های تخصصی دانشکده ها که هر یک برحسب نیازهای علمی و آموزشی ویژه خود به وجود آمده اند، بیشتر به امر پژوهش اختصاص دارد و به گردآوری آثار مربوط به مطالعات اسلام شناسی، ایران شناسی و شرق شناسی می پردازد . هسته اصلی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران در سال ۱۳۲۸ ، با مجموعه اهدایی سید محمد مشکوه، استاد دانشگاه تهران، شامل ۱۳۲۹ جلد نسخه خطی، تشکیل گردید. بنای فعلی کتابخانه، در یکم مهرماه سال ۱۳۵۰ گشایش یافت. در طول این مدت، امور فنی کتابخانه، ایجاد ارتباط با مراکز علمی و دانشگاهی جهان، انتخاب و به کار گماردن کتابداران متخصص، در زیرزمین سازمان مرکزی، و زیرزمین دانشکده علوم و اتاق های مسجد دانشگاه انجام می شد .در سال ۱۳۵۳ ، به منظور گردآوری و نگهداری و سازمان دهی انتشارات غیرکتابی که از سازمان ها ، وزارتخانه ها ، دانشگاه ها و انجمن های فرهنگی و مؤسسات و مراکز داخل و خارج از کشور به کتابخانه مرکزی اهدا می شد ، «مرکز اسناد» کتابخانه دایر گشت و نام آن به کتابخانه مرکزی افزوده شد . ساختمان کتابخانه با مساحت بیش از ۲۲۰۰۰ متر مربع دارای نه طبقه است که شامل دو طبقه زیرزمین، همکف، طبقه اول و ۵ طبقه مخزن کتاب و مطبوعات و اسناد است .کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد در حال حاضر حدود ۵۰۰۰۰ عضو ثابت دارد و روزانه پاسخگوی بیش از ۴۵۰۰ نفر مراجعه کننده از دانشجویان دانشگاه تهران و دیگر دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و محققان و پژوهشگران داخل و خارج از کشور است.

۴ . کتابخانه تبیان

کتابخانه دیجیتالی تبیان امروز با گذشت یک دهه از فعالیت خود توانسته ضمن ارتقای استانداردهای بین المللی و ارتقای خدمات به کاربران، منابع رایگان خود را در سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی به بیش از ۱۰۰,۰۰۰ منبع برساند. از دیگر ویژگی های برجسته این کتابخانه میتوان به فهرست نویسی منابع براساس استاندارد بین المللی و نیز استفاده از اصطلاحنامه های فرهنگی فارسی «اصفا» و «علوم اسلامی» به سه زبان فارسی ، انگلیسی و عربی برای دسته بندی موضوعی منابع اشاره کرد.

همچنین اتصال به پایگاه کنسرسیوم محتوای ملی، قابلیت تطبیق و تبادل متادیتا با سایر پایگاه ها براساس استانداردها و حرکت بین مدارک مرتبط از طریق مستند مشاهیر و موضوعی از دیگر ویژگی های برجسته کتابخانه دیجیتالی تبیان است. همچنین از مهمترین خدماتی که در کتابخانه دیجیتالی تبیان به کاربران ارائه میشود می توان به « پرسش از کتابدار» «ارسال منابع توسط کاربران»، «فیش برداری و یادداشت برداری»، «نقد و بررسی منبع توسط کاربر»، « مرور الفبایی منابع»، « اشتراک گذاری منابع با کاربران»، «کتابخانه شخصی با قابلیت های مدیریت و سازماندهی منابع ارسالی و مورد علاقه» نیز اشاره کرد.

کتابخانه های برتر

۱. کتابخانه مرکزی دانشگاه صنعتی شریف

کتابخانه مرکزی دانشگاه صنعتی شریف یکی از غنی ترین کتابخانه های دانشگاهی کشور در زمینه علوم و مهندسی است که در سال ۱۳۴۴ همزمان با تاسیس دانشگاه، فعالیت خود را آغاز کرد و در حال حاضر کتابخانه مرکزی در ساختمان دکتر مجتهدی به مساحت ۶۰۰۰ متر مربع در ضلع شمالی دانشگاه و در ۶ طبقه قرارداد دارد. کتابخانه دارای بخش ها و واحدهای مختلف شامل مدیریت، امور مالی، سفارشات، سازماندهی منابع، نشریات، دیداری و شنیداری، پایان نامه ها، امانت، اطلاع رسانی و تامین مدرک، مرجع، فناوری اطلاعات و مشاوره اطلاعات علمی است.

کتابخانه های دانشکده ای طبق طرح ادغام به کتابخانه مرکزی پیوستند و در حال حاضر ۳ کتابخانه زیر نظر کتابخانه مرکزی به ارائه خدمات کتابداری می پردازند و کتابخانه مرکزی وظیفه تهیه و سفارش، سازماندهی آنان را بر عهده دارد.

۲. سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران مؤسسه ای آموزشی، پژوهشی، علمی و خدماتی است که اساسنامه آن به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است و ریاست عالیه آن با رئیس جمهوری است. شکل گیری رسمی کتابخانه ملی به سال ۱۳۱۶ بازمی گردد. در سال ۱۳۵۸ مرکز خدمات کتابداری، و در سال ۱۳۷۸ سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی

مملکتی ما طوری نیست که بنده یا حکومت ولایت دیگر مطمئناً بتواند درصدد مجازات این قبیل حکام جزو بر آید چرا که هر کس در محل حکومت خود با کمال ظلمی که کرده و بکند، ده نفر کس و کار و بیست نفر هوا خواه دارد و در مقابل ده هزار نفر مظلوم و ملهوف به محض اینکه این بنده بخواهم آنها را معزول نمایم یا دست به تربیت آنها بزنم به وسیله همان ده بیست نفر حامی و هواه خواه، هزار قسم دروغ و مجعول از تلگرافخانه جاسک و چاپهار و پستخانه های ولایات انواع و اقسام تظلمات از این بنده خواهد کرد، که هر چه بنده سعی و کوشش نمایم می توانم یکی دو فقره خلاف و مجعول بودن عرایض آنها را ثابت کنم و آخر الامر مجازات بنده از اینکه خواسته ام رفع ظالمی را از مظلوم بنمایم و یا اهالی یک ولایت و محل را آسوده دارم این شده است که در دیوان و دولت، ظالم و جابر و بد سلوک و بد نام به قلم رفته ام و اگر به زحمات زیاد تحصیل نیکنامی برای خود کرده ام مبدل به بد نامی دائمی بشود و تا بنده بخواهم ثابت بکنم روباه هم به جای شیر گرفتار قلاده و هم زنجیر هم شده ام پس به این ملاحظات ناچار از حفظ آبروی خود هستم و باید به اقتضای مملکتی به تمنا و خواهش و عریضه و التماس و گاهی به نیش و نوش راه رفت و الامسلم است که هیچ حکومتی راضی به ظلم کردن بی اندازه نمی شود و اگر طبعاً شخص حکومت ظالم باشد دیگر نمی تواند متحمل شود مباشرین و جکام جز و هم به آن درجه بر رعیت و محل اجحافات وارد کنند اما تا به محض است و ملاحظات که عرض شد غیر از سکوت و تحمل چاره نیست، چون این هم بود جان کلام را عرض کردم و حالا هم در صدد تحقیق صدق و کذب مطلب هستم و در ثانی اطلاع خواهم داد. «

ساجده زردکوهی

چهره ماندگار.....

احسان اشراقی (۱۵ شهریور ۱۳۰۷ - ۲۴ دی ۱۳۹۸) تاریخ پژوه ایرانی، استاد دانشگاه تهران و عضو پیوسته فرهنگستان علوم ایران بود.

زاد روز ۱۵ شهریور ۱۳۰۷ / ۶ سپتامبر ۱۹۲۸ در قزوین دیده به جهان گشود. و در ۲۴ دی ۱۳۹۸ / ۱۴ ژانویه ۲۰۲۰ در تهران دعوت حق را لبیک گفتند. آرامگاه ایشان در قزوین می باشد . ایشان در تهران اقامت داشتند و ملیتی ایرانی داشتند . مرحوم دکتر احسان اشراقی تحصیلات دکترای تاریخ خود را از دانشگاه تهران گرفته و پیشه ایشان استاد دانشگاه بود. از جمله کار های برجسته ای که ایشان داشتند :تاریخ نگاری، مورخ ، مصحح متون مهم تاریخی، صفویه شناس برجسته و مترجم

مرحوم دکتر اشراقی به عناوین شیخ المورخین و ستاره درخشان آسمان ایران شناسی مشهور بودند دین ایشان اسلام و مذهب شیعه داشتند .

ایشان با حشمت بانو گرگین ازدواج کرد و حاصل این ازدواج آمین اشراقی بود. والدین مرحوم میرزا عبدالغفار اشراقی و مهربان اشراقی بودند. مرحوم اشراقی در رشته های کارشناسی رشته تاریخ و جغرافیا از دانشگاه تهران در سال ۱۳۲۸ و کارشناسی ارشد رشته تاریخ و علوم اجتماعی از دانشگاه تهران در سال ۱۳۴۱ و دکترای رشته تاریخ از دانشگاه تهران در سال ۱۳۴۸ .

از جمله آثار مرحوم استاد دکتر اشراقی:

۱- تصحیح متن نقاوه الاثار فی ذکر الاخیار در تاریخ صفویه، تالیف افوخته‌ای نطنزی، چاپ بنگاه ترجمه و نشر کتاب ۱۳۵۰ و تجدید چاپ در ۱۳۷۳

۲- تصحیح متن خلاصه التواریخ قاضی احمد قمی، جلد اول، ۱۳۵۹، چاپ دانشگاه تهران و جلد دوم سال ۱۳۶۳، جزو کتاب های برگزیده جشن هفتاد سالگی و هشتاد سالگی تاسیس دانشگاه تهران (۸۰ گنج انتشارات دانشگاه تهران)، که در سال ۱۳۹۴ تجدید چاپ شده است

۳- ترجمه سفرنامه کنت دو سرسی، سفیر فوق العاده فرانسه در ایران در زمان محمد شاه قاجار، چاپ نشر دانشگاهی، سال ۱۳۶۲ که در سال ۱۳۹۰ توسط انتشارات سخن تحت عنوان ایران در سال های ۱۸۳۹-۱۸۴۰، میلادی تجدید چاپ شده است

۴- تصحیح متن تاریخ سلطانی، تالیف سید حسن استرآبادی(از شیخ صفی تا شاه صفی)، انتشارات علمی، سال ۱۳۶۶

۵- ترجمه کتاب نقش ترکان اناطولی در تشکیل و توسعه دولت صفوی، تالیف پروفسور فاروق سومر، با همکاری دکتر محمد تقی امامی، نشر گستره، سال ۱۳۷۱

پیشنهادم اینه که اساتید گروه ، به دانشجویان از همان ترم های اول تحقیقاتی بدهند و البته در مورد نحوه نوشتن آن بسیار سخت گیرانه عمل کنند.و تحقیقاتی با رعایت اصول نگارشی از دانشجویان بخواهند.

✓ بهترین و بدترین خاطره دوران کارشناسی و دانشجویی شما چیه؟

بهترین تجربه من این هست که واقعا عاشق رشته ام شدم. امکان داشت من هم مثل خیلی های دیگه بدون علاقه تحصیل در این رشته را تمام کنم . اما اتفاقی افتاد که باعث شد من با تمام وجود به رشته ام علاقمند بشم.اولین جلسه درس قرون وسطی در ترم دوم ، استاد شمس الدین به ما سوالی دادن که جواب آنرا برای جلسه بعد بیاوریم. (این اولین باری بود که با استاد شمس الدین کلاس داشتیم) من برای پیدا کردن جواب آن سوال کتب متعددی را مطالعه کردم و جوابی برای آن سوال نوشتم.

سوال این بود : آیا شما با این جمله که قرون وسطی نقطه تاریک اروپاست ، موافقید؟

موعد مقرر فرا رسید و استاد از همه کسانی که موافق بودن دلایل شان را پرسید.

استاد فرمودند که چه کسانی مخالف هستند!؟

تنها کسی که مخالف بود ، من بودم. استاد دلیل خواستند.

استرس مرا فرا گرفته بود اصلا نمی توانستم جملاتی که نوشته بودم را بخوانم. اما با یه بدبختی جواب خودمو گفتم . باور کنید وقتی داشتم کلمات را ادا میکردم اصلاً متوجه نمی‌شدم که چه می‌گویم.بعد از اینکه جمله ام تمام شد استاد گفتند که خوابشان گرفت تا جمله ات را تمام کنی، دانشجویان داخل کلاس خندیدند. و من خجالت زده سرم پایین بود . تا اینکه استاد فرمودند چون جرأت کردم و نظرمو گفتم بهم یک نمره میدهند. همه بچه‌ها اعتراض کردند. اما استاد طرف من بود. همه آنهایی که به من خندیده بودند الان سرشان پایین بود و من برعکس آنها به خودم افتخار می‌کردم. از اون جلسه به بعد ، کلا دیدم عوض شد . شاید هر کسی بجای من باشد این قضیه را پنهان کند که هم کلاسی هایش بهش خندیدند. اما برای من این نقطه آغاز بود.

البته اینجا باید به این نکته اشاره کرد که برخوردی که استاد مربوطه با من داشتند نیز مهم است . چرا که اگر ایشان به من صرفاً بخاطر اینکه نظر مخالفم را گفتم ، یک نمره نمی دادند ، شاید من بعد از آن جلسه ، هیچ وقت این جرأت را پیدا نمی‌کردم که در بقیه کلاسها نظراتم را بیان کنم.

پس در اینجا فقط برخورد استاد مهم است . و من بسیار سپاسگزارم از استادی که باعث شدند علاقه پنهان خودم را به رشته تاریخ آشکار کنم . استادی که چه در زمینه درسی و چه در مورد مسائل مهم زندگی ام ، همیشه بهترین تأثیرات را داشتند و دارند.

در پایان.....

از همه اساتیدم ،استاد صفرزایی که همیشه به بنده لطف داشته و در مورد مسائل مهمی بهم مشورت دادند ، از استاد سپاهی که همیشه با لفظ « دخترم » صدايِمان میزدند و با نصیحت های پدرا نه خود بهمون آرامش می‌دادند. از استاد علوی که همیشه مثل یک خواهر بزرگتر حامی و مشوقم بودند ، کمال تشکر را دارم . امیدوارم بتوانم بخشی از محبت های این عزیزان را جبران کنم. از خداوند منان برای همه این عزیزان صحت و سلامتی را آرزومندم.

- کتاب بیهقی تصویرگر زمان (گزیده تاریخ بیهقی)، انتشارات سخن، سال ۱۳۸۱ ترجمه و ویرایش کتاب Art et Societe Dans Le Monde Iranian (هنر و جامعه در جهان ایرانی)، ترجمه از متن فرانسه با همکاری پروفیسور شهریار عدل، از انتشارات توس، سال ۱۳۷۷

۷- کتاب جنات عدن: تصحیح مجموعه اشعار عبدی بیگ نویدی شیرازی شاعر دوران صفویه، انتشارات سخن، سال ۱۳۹۵

تصحیح کتاب افضل التواریخ اثر فضل خوزانی اصفهانی در تاریخ صفویه، انتشارات میراث مکتوب، سال ۱۳۹۸

۸- و تالیف بیش از ۶۰ مقاله تاریخی

مشاغل و سوابق مدیریتی و اجرایی دکتر احسان اشراقی:

مدیریت گروه آموزش تاریخ دانشگاه تهران به مدت بیست سال معاونت آموزشی دانشکده ادبیات و علوم انسانی در دانشگاه تهران به مدت دو سال عضو پیوسته فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران

فعالیت‌های آموزشی:

احسان اشراقی عضو هیئت علمی دانشگاه تهران بوده و بمدت ۵۰ سال در مراکز دانشگاهی و موسسات آموزش عالی به امر تدریس فعالیت داشت.

محمد رمشکی

بسیار فعال و البته مسئولانه عمل میکنند. بنده شخصاً برای پیگیری مشکلات برخی از دوستان خودم به گروه درسیشان مراجعه کردم، اما هیچ گروهی را همانند گروه تاریخ ندیدم. این نشان از درک و فهم بالای کسانی هست که در رأس گروه تاریخ هستند. گروه تاریخ با جان و دل به بررسی مشکلات دانشجویان تاریخ می پردازند. توصیه میکنم هرگاه مشکلی برایتان پیش آمد حتی اگر بسیار جزئی باشد از نظرتان، حتماً با مدیر گروه تاریخ، جناب دکتر صفرزایی و کارشناس گروه در میان بگذارید و ازشون مشورت بگیرید. با توجه به شناختی که بنده دارم، مطمئن باشید که با حداقل امکانات بهتون کمک میکنند که مشکلی که دارید رفع بشه.

✓ مهم ترین تجربیات در دوره کارشناسی چیست؟

دانشگاه اساساً جای خوبی هست برای اعتلای فکر و ذهن و البته بالا بردن سطح دانش خود. دانشگاه ولایت هم مسلماً جایگاهی داره در این قضیه همانند همه دانشگاه ها. دانشگاه ما درسته پیشرفت هایی داشته اما هنوز هم جای پیشرفت داره. اما نظرم در مورد دانشجویان و اساتید گروه تاریخ، واقعاً سطح معلومات و دانش اساتید ما بسیار بالاست. پیشنهاد میکنم حتماً اگر در زمینه ای سوالی برایتان پیش آمد، با اساتید خود صحبت کنید و نظرشان را جویا شوید. من باتوجه به شناختی که دارم مطمئنم بهتون کمک میکنند.

این نظر شخصی من هست باتوجه به هفت ترمی که در دانشگاه ولایت رشته تاریخ درس خوندم و مسلماً با اساتید گروه خودم آشنایی دارم.

✓ به نظر شما سخت ترین ترم دوره کارشناسی کدام ترم است چرا؟

هر کدام از ترم ها سختی خودش را دارد مخصوصاً ترم اول که هیچ آشنایی با اساتید یا روش تدریس آنها نداریم. اما بنظر من ترم پنجم خیلی سخته، راستش نمی دانم شاید بخاطر این احساس میکنم سخت هست که خودم اون موقع (ترم پنجم) در مرحله بسیار سخت بیماری ام بودم. احساس میکنم دروس این ترم بسیار سخت است. شاید آن ترم سخت گیری اساتید ما بیشتر شده که باعث شده من از این ترم بعنوان سخت ترین ترم کارشناسی یاد کنم.

✓ معیار خوب بودن و ممتاز بودن دانشجویان از نظر شما چیست؟

اگه به روز اول کارشناسی برگردم، با خودم همش تکرار نمی کردم که من تاریخ را دوست ندارم. تاریخ سخت است و از اینجور حرفا تاریخ بسیار لذت بخش است ... وقتی می گویم بسیار ... یعنی بالاتر از اون چیزی که فکر می کنی... باید تاریخ را با جان و دل ورق زد تا به یه همچین حسی که من الان رسیدم، برسید... فقط با جان و دل به تاریخ و حرف هایی که داره گوش کنید...اون وقت متوجه صحبت های من می شوید.

برای ارتقای آموزشی و پژوهشی دانشجویان تاریخ دانشگاه ولایت پیشنهادی دارید؟

از نظر بنده، اخلاق و ادب ملاک هست. دانشجویی که اخلاق نداشته باشد، از نظر من درسش هیچ فایده ای ندارد.

✓ توصیه شما برای دانشجویانی که قصد ادامه تحصیل در دوره کارشناسی را دارن و سایر دانشجویان چیست؟؟

روش های مطالعه

دانستن شیوه های متعددی دارد که مطالعه یکی از آنهاست و مطالعه نوعی عادت است که از طریق تمرین و تکرار می توان آن را آموخت.

خواندن اجمالی: هدف آن است که یک سلسله اطلاعات کلی درباره مطالب خوانده شده در زمانی کوتاه بدست آید. ای نوع خواندن برای پی بردن به درجه اهمیت موضوع و میزان دشواری انجام می گیرد.

سریع خوانی: خواننده برای بررسی کلی، مطالب را با سرعت و با حرکات موزون چشم و با هماهنگی ذهن از نظر می گذراند و به تعقل و تأمل نیاز ندارد.

عبارت خوانی: مطالب به طور وسیع و گروهی (و نه کلمه به کلمه) خوانده می شود

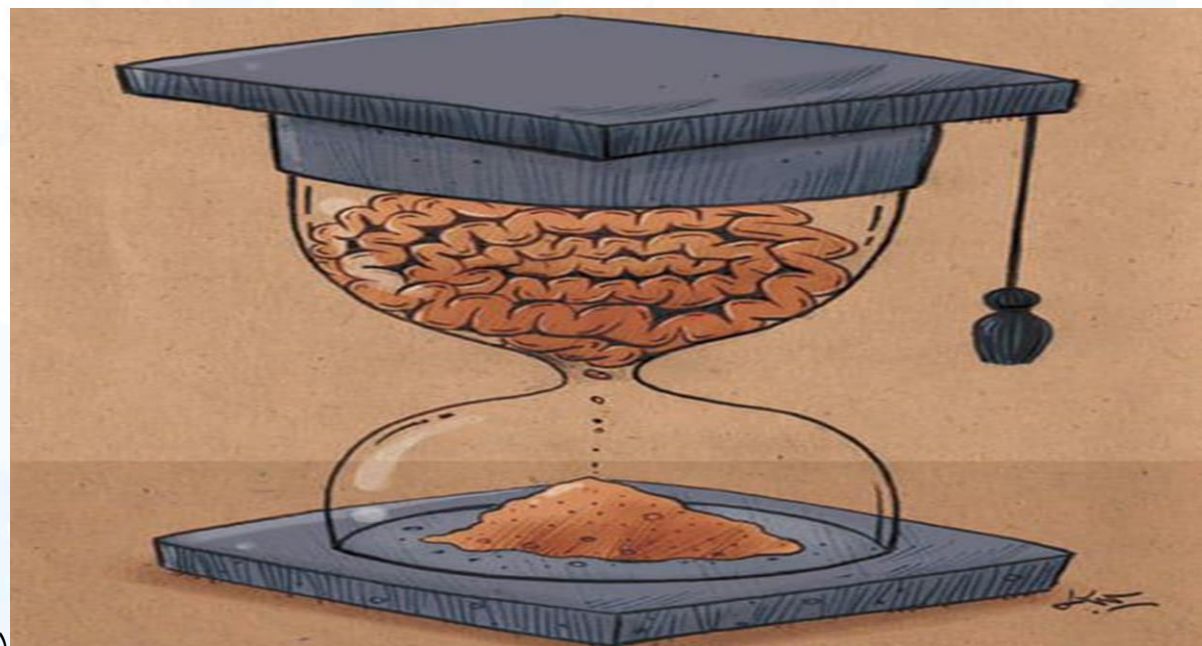
دقیق خوانی: مطالب برای درک و به خاطر سپاری خوانده می شود که البته سازمان دادن و مرتب کردن مطالب، حاشیه نویسی، علامت گذاری و خلاصه کردن ضرورت دارد.

یادداشت برداری: نوعی تکرار مطالب است. نوشتن نکات اصلی و مهم، بهره گیری از نشانه ها و مخفف ها، پرهیز از نوشتن توضیحات اضافی، خوانا و دقیق و تند نوشتن، طبقه بندی منظم از نکات کلیدی می باشد.

خلاصه کردن: ساده و روان بودن، خودداری از تکرار مطالب، استفاده از جملات کمتر ولی پر معنی، پرهیز از نوشتن جملات و پاراگراف طولانی، نوشتن مطالب اصلی از نکات کلیدی می باشد.

برگرفته از: راهنمایی و مشاوره تحصیلی

برترین های دانشجویی ۱

معرفی خود.

معصومه دینارزهی هستم.

✓ در حال حاضر در چه مرحله ای هستید؟

هم اکنون ترم آخر (ترم هفت) کارشناسی تاریخ هستم. ان شاء الله دی ماه همین سال کارشناسی تموم میشه.

✓ دلیل انتخاب رشته تاریخ؟

راستش انتخاب رشته تاریخ برای من کاملاً اتفاقی بود. تاریخ انتخاب سوم من در دفترچه انتخاب رشته بود.

✓ گروه تاریخ دانشگاه ولایت را چطور ارزیابی میکنید؟

واقعیتش را بخواهیدخیر ، با شناخت کافی وارد این رشته نشدم. دبیر تاریخ دوران دبیرستان همیشه از سخت بودن این رشته و کتب قطوری که باید مطالعه بشه در طول ترم ، صحبت میکردن . بنده هم بسیار می ترسیدم که مبدا این رشته قبول بشم برای همین همیشه می گفتم که اگر رشته تاریخ قبول بشم ، ادامه تحصیل نمیدم. با خواست خداوند متعال تاریخ قبول شدم و ادامه تحصیل دادم.

✓ نظروشخصی خودتون درباره دانشگاه ولایت، دانشجویان و اساتید رشته تاریخ چیست؟